

Jaarverslag 2025 van de Stichting Stoomtrein Goes-Borsele (SGB)

Missionstatement

De SGB exploiteert een werkend openluchtmuseum (Treinenpark Zeeland) met als thema de spoorwegen in Nederland tijdens de jaren 1930-1950.

In dit museum worden alle aspecten getoond die verbonden zijn met het vervoer per spoor. De bezoekers beleven vanaf het moment dat het Treinenpark Zeeland wordt betreden de sfeer rond de spoorwegen uit het verre verleden en worden uitgedaagd op een interactieve wijze deel te nemen aan het spoorwegbedrijf. De bezoeker ervaart dit alles in de werkplaats, waar het rollend materieel wordt onderhouden, tijdens de treinrit door de Zak van Zuid-Beveland en op de eindpuntvoorziening de Buffer in Hoedekenskerke waar horeca en spoorattracties zoals minitrein voor de jeugd centraal staan. Na aankomst van de rit maakt een bezoek aan de Buffer, het historische dorp en de veerhaven, met uitzicht over de Westerschelde, de reis compleet!

De historische collectie rollend spoorwegmaterieel en de diverse monumentale gebouwen worden in hun samenhang getoond. De SGB rijdt met historische treinen op de eigen museumlijn (een rijksmonument aangelegd in 1927) tussen Goes, Hoedekenskerke en Baarland.

Het Treinenpark Zeeland besteedt o.a. aandacht aan: het (stoom)locomotieven depot, het seinwezen, het overslaan van goederen en het personen- en goederenvervoer in vroeger tijden. Dit alles vormt een geheel binnen een historische context.

Twee entiteiten

Onder het verzamelbegrip Stoomtrein Goes-Borsele (SGB) vallen twee entiteiten:

1. Stichting Stoomtrein Goes Borsele (SGB)
 - exploiteert de spoorlijn tussen het emplacement in Goes en de stationsomgeving in Baarland.
 - exploiteert de locomotieven en rijtuigen en het spoorwegemplacement in Goes.
 - is enige aandeelhouder van de SGB Exploitatie b.v.
 - is een ANBI-stichting
2. SGB Exploitatie b.v.
 - exploiteert de horeca en de eindpuntvoorzieningen in Hoedekenskerke.

Bestuur

Het bestuur van de Stichting Stoomtrein Goes-Borsele (SGB) bestond in 2025 uit:

N.X.C. Bax	voorzitter
P.P. van der Wilt	secretaris
G. van Willigen	penningmeester
M.H. de Bart	lid
J.G. Geysen	lid
D. van Leeuwen	lid

De heer J.G. Geysen is per 31-12-2025 afgetreden als bestuurslid. Wij bedanken hem voor zijn inbreng de afgelopen periode.

Het voltallige bestuur vergaderde in 2025 9 keer en het dagelijks bestuur 3 keer.

Een aantal besluiten die van invloed zijn op het bestuur zijn in 2025 genomen te weten:

- Werven en aanstellen van minimaal twee nieuwe bestuursleden in 2026.
- De komende jaren verdere invulling geven aan de in de Governance Code Cultuur vermelde 8 principes. Een van deze principes, 7, van de Governance Code Cultuur, is 'goed toezicht uitoefenen'. Daartoe is een Raad van Toezicht ingesteld. Deze is in het 3^e kwartaal begonnen met de invulling van haar taak. De RVT geeft invulling aan principe 8 waarbij samenstelling, deskundigheid, diversiteit en onafhankelijkheid gewaarborgd zijn.
- De SGB zal het komende jaar de principes ,1 'waarde scheppen voor de samenleving', 2 'toelichten hoe de organisatie de principes heeft toegepast' en 3 'integer en rolbewust handelen aandacht geven'.
- De overige principes volgen aansluitend.

De RVT bestaat uit de volgende leden:

de heer ir. A. de Jong	voorzitter, voormalig lid RvB Volker Wessels
mevrouw S. Kwekkeboom- Janse	directeur Janse& Janse
de heer ir. P. van Rhede van der Kloot	Voormalig voorzitter Nederlandse Glasfabrieken

De statuten en reglementen worden in het 1^e kwartaal van 2026 hiertoe aangepast.

Bezoekers

Het aantal reizigers liet in 2025 een lichte groei zien van 44.715 in 2024 naar 46.738 in 2025, ondanks het niet rijden op de maandagen in het hoofdseizoen! Een toename van ca. 5%. Er kan worden geconcludeerd dat de aangeboden capaciteit beter wordt aangewend. De komende jaren dient dit nog verder te verbeteren door groei aantal bezoekers. Met name de middagritten bieden nog voldoende ruimte!

Er werden geen grote evenementen georganiseerd. Wel enkele kleinere succesvolle thema dagen:

- Kleinkunst op Stoom (juni)
- Legodagen (april, en oktober)
- Stoompluimen in de Pluimenweide (mei en september)

- Halloween Express (november)
- Winterwonderland (december)

Collectie

Het noodzakelijke onderhoud aan de tractie en de rijtuigen is evenals het jaar 2024 achtergebleven en vraagt om directe actie. Gebrek aan capaciteit en complexiteit van de reparatie van de stoomlocomotief SGB 4 'ing H.F. Enter' is hier mede de oorzaak van. Er is besloten expertise in te roepen van de Stichting Stoomtram Hoorn Medemblik om daarna een besluit te nemen hoe dit traject verder verloopt. De Stoomlocomotief SGB 2 'Borsele' is weer toonbaar voor publiek nadat diverse ontbrekende onderdelen gemonteerd zijn. Op termijn is het plan deze locomotief weer actief in de exploitatie te laten meerijden. De Stoomlocomotief SGB3 'Bison' heeft het gehele jaar, praktisch zonder veel storingen, haar taak waargemaakt. Deze loc zal op termijn ook aan een grondige reparatie toe zijn. Het Blokkendoos rijtuig nr. C 133 (NS Cec 8524) is van binnen volledig vernieuwd en wacht nog op een nieuwe verflaag aan de buitenzijde.

De Omc's 909 en 910 zijn afgelopen jaar volledig ingezet tijdens het hoogseizoen en voor extra ritten. De Omc 910 wordt gedurende de winter voorzien van een motor zodat de treinstellen ook onafhankelijk van elkaar ingezet kunnen worden. Grote schrik was er aan het einde van het jaar vanwege een botsing tussen een trekker en de Omc's . Gelukkig zonder gewonden! Er was wel veel schade maar de focus ligt op inzetbaarheid van de Omc 909 met de Paasdagen.

Om de kwetsbaarheid van de inzetbare tractie te compenseren is besloten de diesel-elektrische locomotief NS 2424 rijvaardig te gaan maken. Dit zal echter nog minimaal een jaar forse inspanning vergen alvorens dit gerealiseerd is.

De onderhoudskosten zullen komende jaren flink oplopen als gevolg van dit achterblijven van noodzakelijke reparaties en onderhoud.

Er wordt getracht een back-up loc van een ander railmuseum te lenen om de kwetsbaarheid te verminderen.

Aan het vastgoed zijn weer diverse werkzaamheden uitgevoerd. Zo is in de tractie werkplaats het oude schaftlokaal geheel vernieuwd opdat dit in de toekomst mogelijk gebruikt kan worden voor gezelschappen.

Spoorbaan

De laatste fase van de 5km renovatie van de spoorbaan is door Weg & Werken zeer voortvarend uitgevoerd in november en december. De kosten van deze laatste fase zijn binnen het begrote budget gebleven. Sterk gestegen materiaalprijzen de afgelopen jaren hebben grote invloed gehad op de in 2016 opgestelde totale raming.

Er resten nog enkele kleine werkzaamheden die in 2026 worden uitgevoerd zoals een spoorbaan vernieuwing (200m) ter hoogte van station Kwadendamme. Ook de hiermee gemoeide kosten blijven binnen de opgestelde raming. De renovatie van de spoorbaan is mede mogelijk gemaakt door een subsidie door de Provincie Zeeland.

De nieuwe maai unit is diverse keren ingezet langs de spoorbaan en gaf een sterk verbeterd resultaat naast een snellere uitvoering. In 2026 wordt naar verwachting begonnen met ecologisch bermbeheer. Momenteel wordt onderzocht of hierop nog subsidie mogelijk is. Het bestrijden van onkruid, op een duurzame methode, op het museumterrein in Goes begint haar vruchten af te werpen. De 'groenploeg' is wekelijks actief om het museumterrein een beter aanzicht te geven.

Samenwerkingen

De bestaande samenwerkingen met de opleidingsinstituten Scalda en Hogeschool Zeeland werden verder gecontinueerd. Scalda Groen uit Goes zal de komende jaren het museumterrein vergroenen met bomen en struiken zoals in 'het Plan Beretty' is voorzien. In het najaar is begonnen met de aanleg van een 'Zeeuwse haag' nabij de noodwoning.

Een andere afdeling van Scalda heeft een film gemaakt over het rijtuig c12 dat volledig wordt gerenoveerd de komende jaren. Daarnaast zijn banners gemaakt die op de bouwhekken aangebracht kunnen worden tijdens de bouw van de Treinenfabriek.

Verdere toenadering tot opleidingsinstituten blijft van groot belang om jongeren te interesseren vrijwilliger te worden bij de SGB.

Accountantskantoor MooreDRV heeft een dag met haar medewerkers geholpen om de stam rijtuigen grondig schoon te maken en op dezelfde dag snoeiwerk uit te voeren langs de spoorbaan.

De SGB is lid van Historisch Railvervoer Nederland. Gezamenlijk met andere railmusea worden diverse projecten uitgevoerd op het gebied van o.a. duurzaamheid en veiligheid.

Nauwe contacten zijn er met Zeeuwse musea zoals Burghse Schole (via het project Samen in Zee) en het Trekker museum. Nauwere contacten worden gelegd met het Historisch museum de Bevelanden.

Beleidsplan 2025-2035

Binnen een aantal kernpunten uit het beleidsplan zijn de eerste stappen gezet.

- versterken vrijwilligersorganisatie en aansturing (code Governance) :
instellen RVT,
start project Samen in Zee (versterken vrijwilligersmanagement Zeeuwse musea)
rooster van aftreden bestuur
verbetering onboarding nieuwe vrijwilligers
cohesie verbeteren onderling. Twee succesvolle vrijwilligersavonden
- professionaliseren organisatie eindpuntvoorziening:
omschrijving functie profiel bedrijfsleider. Aangesteld in 2026.
- groei inkomsten door fondswerving en marketing activiteiten:
benoeming werkgroep
enkele successen maar moet komend jaar sterk groeien.
gerichte marketing activiteiten uit het strategisch plan hebben nog niet voldoende geleid tot de
verwachte groei van 10%-20% (2025: 5%)

- museumterrein Goes, Treinenfabriek en ontwikkelen belevingsconcepten:
alle vergunningen Treinenfabriek akkoord.
Engineeringopdracht aannemer.
Verwachte start bouw 2026.
project 'Jouw Reis' gestart. Aandacht gericht op storytelling rondom goederenvervoer op de spoorbaan door de Zak van Zuid- Beveland. Met name goederen als suikerbieten, aardappelen en steenkool krijgen de aandacht. Komend jaar eerste fase gereed.
- collectiebeheer:
eerste stappen gezet naar een meer-jaren onderhoudsplan voor het rijdend materieel.
vooral aandacht voor reparatie stoom loc ing. H.F. Enter, diesel-electrische loc NS 2424 ,
rijtuig C 133 en rijtuig C12
- verbeteren toegankelijkheid museumterrein:
geen vorderingen. Gedacht wordt aan aanschaf golfkar voor bezoekers die slecht ter been zijn.
- verduurzamen werkprocessen:
continu aandacht voor o.a. verlichting (gerealiseerd in tractiewerkplaats) , verdere toepassing HVO diesel , onderzoek naar alternatief voor kolen (onder vlag van Historisch Railvervoer Nederland).

Organisatie

In 2025 werkte de SGB met 2 fulltime arbeidskrachten. Deze waren in dienst bij de Stichting Stoomtrein Goes-Borsele(1) en bij de SGB Exploitatie b.v.(1)

31 December waren er 251 onbezoldigde vrijwilligers actief die zich weer op vele onderdelen met veel enthousiasme hebben ingezet. Dit aantal is stabiel gebleven t.o.v. 2024 ondanks een tiental uitschrijvingen en het helaas overlijden van een viertal zeer actieve vrijwilligers. Het vaak aanwezig zijn op social media en in de pers werkt positief op de aanwas.

De vrijwilligers vormen de stevige basis voor de activiteiten van de SGB. Voortdurend aandachtspunt blijft de werving van jonge vrijwilligers.

Het bestuur onderzoekt de mogelijkheid om de organisatie op een aantal punten te laten aansturen door vast personeel. Gelet op de verwachte grote ontwikkelingen op het museum terrein, mede als gevolg van de Treinenfabriek , naast de vele onderhoudsprojecten aan het rijdend materieel in de tractiewerkplaats, lijkt dit noodzakelijk op korte termijn. Groei van inkomsten is derhalve essentieel om deze kosten te dekken.

De bezetting van de exploitatie voor de dienstregeling is dit jaar verlopen zonder al te veel improvisatie. Het aantal conducteurs, hoofdconducteurs en machinisten is stabiel gebleven. Wel zijn er enkele in opleiding.

Marketing

In de loop van 2025 is uitvoering gegeven aan de enkele acties uit het strategisch marketingplan. Meer zichtbaar in de media en meer wervende campagnes in de social media en op de website.

Dit heeft nog niet geleid tot sterke toename van het aantal reizigers maar moet haar effect krijgen in 2026.

Goederenloods

Het is, na vertrek van de uitbater van de Goederenloods eind 2023 , medio 2024 gelukt een nieuwe uitbater te vinden. In Hofman Events heeft het bestuur een goede partner gevonden om de horeca en evenementen in de Goederenloods weer te laten opbloeien. Hofman Events is alom bekend in Zeeland en heeft een goed netwerk. De revenuen uit de tweede helft van het jaar voldoen ruimschoots aan de verwachtingen.

Plannen zijn er gemaakt om de Goederenloods een meer industriële uitstraling te geven. Gedurende de maand februari 2026 zullen de hiermee verbonden werkzaamheden plaats vinden.

Treinenfabriek

Na een lang vergunningen traject stonden de lichten eind november op groen om met de bouw te kunnen beginnen. Met een tweetal Zeeuwse aannemers zijn het afgelopen jaar vele contacten geweest teneinde te komen tot een indicatie van de prijs. In november is opdracht gegeven aan de firma Hanse uit Nieuwerkerk om de engineering te starten. Daarna zal een definitieve prijs worden bepaald. Naar verwachting zullen, na de definitieve opdracht, de bouwwerkzaamheden in februari kunnen aanvangen. De werkzaamheden zullen een jaar in beslag nemen.

Fase 1(wind en waterdicht) is dan afgerond en kan worden begonnen met fase 2, het aanleggen van spoor in de Treinenfabriek. Deze werkzaamheden worden door de SGB zelf uitgevoerd.

Eindpunt voorziening de Buffer

De Buffer heeft, evenals de afgelopen jaren, weer een succesvol jaar achter de rug met een goed financieel resultaat. Er werd gewerkt aan vernieuwing van de mini spoorbaan, de vijver met op afstand bestuurbare bootjes en wijziging van de logistiek bij de kassa's. Opvallend is dat er een groeiend aantal bezoekers , die niet met de trein meekomen, de weg naar de Buffer weet te vinden!

Duurzaamheid

Reeds eerder werd vermeld dat de verlichting op het terrein en in de tractiewerkplaats voor zover mogelijk door led verlichting wordt vervangen. Daarnaast is het gebruik van alle diesel inmiddels vervangen door HVO brandstof. Een voortdurende aandacht blijft de mogelijkheid om kolen te vervangen door een alternatief. Dit onderzoek wordt samen met andere musea, onder verantwoording van de HRN gedaan maar heeft nog niet geleid tot een acceptabel resultaat.

Wel kan geconcludeerd worden dat het beter benutten van de aangeboden capaciteit, door 1 dag minder te rijden in het hoogseizoen met stoomtractie, ook een positief effect heeft op de footprint.

Veiligheid

Een veilige werkomgeving blijft een hoge prioriteit. Het afgelopen jaar zijn er geen bijzondere meldingen gedaan i.v.m. ongevallen die tot letsel hebben geleid. Ook bij het ongeval met een trekker en de Omc's in december zijn er geen gewonden gevallen.

Een intern onderzoek zal nader moeten uitwijzen of er eventueel nog procedures verder verscherpt kunnen worden om dit soort ongevallen tot een minimum te beperken.

Ook dit jaar heeft IL&T (Inspectie Leefomgeving en Transport) ons weer bezocht en evenals vorige jaren was de conclusie dat de SGB ruim voldoet aan de vereisten die aan een museaal spoorwegbedrijf door de overheid worden gesteld.

Tot slot

In 2025 is evenals vorige jaar een prudent financieel beleid gevoerd. Dit heeft geleid tot de resultaten zoals weergegeven in de jaarrekening 2025. Dit beleid zal, mede vanwege de op handen zijnde grote projecten, worden gecontinueerd.

Bijdragen van sponsors, fondsen en overheid blijven voor de SGB essentieel.

Verwacht wordt dat het subsidiebeleid van de Provincie Zeeland voor Zeeuwse musea in 2026 wordt gewijzigd. Op welke wijze is momenteel nog niet volledig duidelijk maar zal zeker impact hebben op de jaarlijkse subsidie voor de SGB!

De gemeenten Borsele, Goes en de Provincie Zeeland, hebben ook in 2025 weer financieel bijgedragen aan de exploitatie van het museum waarvoor onze dank.

Tot slot mogen onze 251 vrijwilligers niet vergeten worden en past een woord van dank voor hun enthousiaste inzet het afgelopen jaar. Zijn vormen de solide basis voor de Stichting Stoomtrein Goes-Borsele.

Goes Januari 2026

namens het bestuur,

ir. N.X.C. Bax, voorzitter